

D. E. N. T. A.

HET 1e JAARVERSLAG VAN DE COOPERATIEVE VEREENIGING
DE EERSTE NEDERLANDSCHE TANDARTSEN-ASSOCIATIE
TE 's-GRAVENHAGE.
OP 15 MAART 1924.

Mijnheer de Voorzitter, mijne Heeren.

Dit eerste Jaarverslag loopt van 15 September tot 31 December 1923: wèl is op 8 Mei 1923 's avonds te 9 uur 40 minuten besloten tot oprichting van eene tandheelkundige inrichting, uitgaande van een afzonderlijk, aan de Haagsche Tandheelkundige Vereeniging verwant gezelschap tandheelkundigen; wèl is einde Juli l. l. een zeker bedrag bijeengebracht, teneinde op 1 Augustus de polikliniek van Dr. Ubbens over te nemen en werd deze polikliniek door de leden der nieuwe vereeniging voorloopig gaande gehouden, maar het feitelijk begin van ons Instituut valt op 15 September: toèn was de acte van oprichting notarieel ingeschreven en toèn eerst konden wij spreken van D. E. N. T. A. als van een bestaande vereeniging. Den 3en October daaraanvolgend werden de Statuten in de Staatscourant gepubliceerd: toèn was D. E. N. T. A. in optima forma in orde.

Het Werkrooster ven 17 September tot 31 December telde 17 van de 22 leden; deze beide getallen vermeerderden met één, toen de heer Kieviet lid werd van onze Coöperatie; dat alle leden zouden deelnemen aan den tandheelkundigen arbeid, had zelfs de grootste optimist niet verwacht. Deze Werkende Leden hebben met ijver en nauwgezetheid hun taak vervuld, hoewel het hun niet altijd gemakkelijk viel in verband met de privé-praktijk den tijd aan D. E. N. T. A. toegezegd open te houden. Deze tijd bleek niet te ruim genomen te zijn, want het aantal patienten was reeds onmiddellijk aanzienlijk en overtrof onze verwachtingen: den 1en dag meldden zich n.l. 15 patienten aan, den 2en dag 9, den 3en dag 11, de 1e week 58, de 2e week 50, de 3e week 47; het aantal nieuwe patienten per week varieert tusschen 25 als minimum en 58 als maximum, gemiddeld ongeveer 40 per week; tot 31 December hadden zich 603 patienten aangemeld. Om nog eenige

getallen te noemen: het aantal uren, door de leden aan het Instituut van 15 September tot 31 December l. l. gewerkt, bedraagt 776¾ en het totaal der ontvangsten in dit tijdsverloop is, zooals U allen uit de balans en winst- en verliesrekening reeds weet. f 7180,00.

Het behandelen der patienten aan het Instituut viel den Werkenden Leden in den beginne niet gemakkelijk, zoowel tengevolge van het nog niet volledig zijn van het instrumentarium, als ook door het ontbreken van ervaren hulp der kliniek-dames.

Al was, in hoofdzaak, het instrumentarium, dat wij bij de overname aantroffen, alsook de geheele wijze, waarop de kliniek was ingericht, zonder overdrijving first class te noemen, al ras bleek nog heel wat te ontbreken, voornamelijk aan het klein instrumentarium. In den beginne werd dan ook door de Werkende Leden druk gebruik gemaakt van het gele cahier, bestemd voor mededeelingen of verzoeken van de leden aan het Bestuur; ik heb, in mijn qualiteit van Secretaris, steeds getracht aan deze verlangens naar tandheelkundige benoedigheden als anderzins te voldoen; vaak evenwel, vooral in den aanvang, werd ons geduld op de proef gesteld door de buitengewoon trage wijze, waarop onze leverancier de bestellingen uitvoerde. Was eensdeels deze traagheid, vooral voor mij, onaangenaam, daar stond evenwel dit tegenover, dat de leden bij zulk een tekortkomen steeds groote welwillendheid toonden. Het is mij dan ook een bijzonder genoegen hier te kunnen constateeren, dat de leden steeds blijk gaven van goeden wil voor ons Instituut, van te willen medewerken tot het bereiken van het beoogde doel, steeds bereid waren kleine tekortkomingen door de vingers te zien en aldus het hunne bijdroegen tot het bevorderen van een goeden en vlotten gang van zaken en tot het doen ontstaan van een vriendschappelijke collegiale stemming.

Ook de dames-assisitenten konden in den beginne, uit den aard der zaak, niet die hulp geven, zooals wij dat verlangden: er gaat met de vorming van een dental-nurse een heele tijd gemoeid. Ook bleek spoedig een derde assistente beslist noodig te zijn. Toen ontstond op het Instituut geleidelijk meer orde en regelmaat: zoowel de Werkende Leden raakten met de indeeling en plaats der instrumenten en verdere benoedigheden bekend, alsook de dames wisten zich allengs in hare werkzaamheden beter in te werken. De ijver en toewijding der dames liet niets te wenschen over, zoodat het Bestuur, als blijk van waardeering, besloot de salarissen met 1 Januari l.l. iets te verhoogen, en — uit overweging van billijkheid — Mejuffrouw van der Mark den titel van Directrice toe te kennen.

Eén van de onderdeelen der practische tandheelkunde, die altijd veel

zorg vereischt, zijn de prothetische werkzaamheden; dit bleek ook op D. E. N. T. A. Tot ultimo December werd het techniekwerk door een tandtechnisch laboratorium verricht. Voor goed technisch werk is een voortdurend contact tusschen tandarts en techniker een noodzakelijke eisch. Op D. E. N. T. A. evenwel, waar 's morgens, 's middags en 's avonds door verschillende tandartsen gewerkt wordt, bleek dat contact niet bestaanbaar, zoodat het Bestuur in December besloot een eigen techniker te engageeren; deze aanvaardde in Februari van dit jaar zijne functie.

Zooals ik reeds boven zei, was het aantal patienten reeds van den aanvang af aanzienlijk, zoo zelfs, dat de werkende leden zelf het werk nauwelijks af konden. Het gevolg hiervan was, dat de behandeling vaak te lang duurde, dat een collega, behalve eenige terugbestelde patienten, op het spreekuur soms nog 6, 7 of 8 nieuwe er bij te behandelen kreeg. Hoewel dit zeer zeker een gunstig verschijnsel genoemd mag worden, had de collega, wien zulk een druk bezoek te beurt viel, het hard te verantwoorden. Hierbij nog gevoegd, dat tusschentijds, tusschen de spreekuren in, tal van patienten vaak vergeefs hulp kwamen inroepen, en derhalve voor de D. E. N. T. A. grootendeels verloren gingen, deed zich weldra de behoefte aan een steeds aanwezig tandarts, een assistent, gevoelen. Met algemeene in- en toestemming werd door de algemeene vergadering van 2 November dan ook besloten een assistent aan te stellen; hieroe werd de heer Weijnschenk benoemd.

Het is te wenschen, dat niet spoedig een 2e assistent noodig is: immers, naar mijn meening kan alleen dan groote belangstelling onder de leden voor D. E. N. T. A. blijven bestaan, indien — zooals dat nu nog het geval is — een betrekkelijk groot aantal onzer daadwerkelijk aan den arbeid op het Instituut deelneemt; evenwel, er is bij sommigen onder ons reeds als het ware eenige moeheid te bemerken en ik denk onwillekeurig aan de spreuk van Vader Cats: „Het hebben van de zaak is het eind van het vermaak.” Ik kan en wil mij een geslaagde D. E. N. T. A. niet anders voorstellen dan als een tandheelkundige inrichting, die niet alleen een groot aantal patienten behandelt, en die aan bescheiden eischen van geldelijken aard voldoet, maar ook als een inrichting, waar een groot deel der leden zelf druk meehelpt aan den te verrichten arbeid; dat zal de belangstelling levend houden en het begrip van collegialiteit bevorderen.

Ik weet evenwel, dat deze mijne meening niet onverdeeld is; verscheidene onder ons hebben hieromtrent andere inzichten, en zoo denk ik aan een andere spreuk van Vader Cats: „Een zelfde zaak heeft menig aangezicht, naar dat zij wordt gekeerd, gedraaid, gewend, gericht.

In den korten tijd, dat D. E. N. T. A. bestaat, bleken de statuten eenige wijzigingen te moeten ondergaan; vooral de bepalingen van de geldleening behoeften verbetering. Dit is de reden, dat deze vergadering, die feitelijk in Februari gehouden had moeten worden, eerst voor heden kon worden uitgeschreven.

Wat het maken van reclame betreft, kan ik mededeelen, dat deze beperkt bleef tot het adverteeren in 4 Haagsche bladen, n. l. De Avondpost, de Haagsche Courant, Het Vaderland en de Nieuwe Courant. Ons plan om aan den voorgevel van ons Instituut een lichtbak te bevestigen, stuitte af op de tegenwerking van de eigenaresse van het huis.

Ik meen met dit verslag op de belangrijkste punten uwe aandacht gevestigd te hebben.